

**Poľnohospodárske družstvo
so sídlom v LUDROVEJ**

Výročná správa

2019

Vyhotovená dňa: 31.03.2020

Prerokovaná dňa:

Podpis člena štatutárneho orgánu účtovnej
jednotky:

.....

Podpis osoby zodpovednej za vyhotovenie
výročnej správy:

.....

Obsah:

1	Základné údaje poľnohospodárskeho družstva	3
1.1	Identifikačné údaje	3
1.2	Vznik poľnohospodárskeho družstva	3
1.3	Predmet činnosti	3
1.4	Štatutárne, dozorné orgány	4
2	Činnosť poľnohospodárskeho družstva v roku 2017	4
2.1	Odberatelia	4
2.2	Tržby	5
2.3	Finančná analýza.....	5
3	Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja	7
4	Nadobúdanie vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky.....	8
5	Udalosti osobitného významu.....	8
6	Organizačná zložka v zahraničí.....	8
7	Návrh na rozdelenie zisku.....	8
8	Vývoj činnosti poľnohospodárskeho družstva.....	8

Prílohy

Účtovná závierka podnikateľov v podvojnóm účtovníctve

- a) Súvaha k 31.12.2019
- b) Výkaz ziskov a strát k 31.12.2019
- c) Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2019

Správa nezávislého audítora

Dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou

1 Základné údaje poľnohospodárskeho družstva

1.1 Identifikačné údaje

Obchodný názov:	Poľnohospodárske družstvo
Právna forma:	družstvo
Sídlo:	034 071 Ludrová 419
Základné imanie:	128 152 EUR
IČO:	00 195 693
DIČ:	2020430291
IČ DPH:	SK2020430291
Zápis v Obchodnom registri:	OS Žilina, oddiel: Dr, vložka číslo: 151/L

1.2 Vznik poľnohospodárskeho družstva

Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Ludrovej bolo založené na zlučovacej členskej schôdzi konanej 09.02.1972, prijatím vlastných stanov družstva, schválených uznesením R ONV v Liptovskom Mikuláši dňa 11.04.1972. Výročná členská schôdza, konaná dňa 22.2.1991 schválila nové stanovy v zmysle zákona číslo **162/90 Zb.** o poľnohospodárskom družstevníctve. Starý spis: Dr 1087 Družstvo na členskej schôdzi, konanej dňa 09.12.1992, po transformácii v zmysle zák. č. 42/92 Zb. prijalo zmenu stanov družstva v súlade so zák. č. 513/91 Zb. v súlade s § zákona č. Zb. v znení neskorších predpisov. Družstvo bola zapísané do Obchodného registra 09.02.1972.

Zakladateľom je

Činnosť poľnohospodárskeho družstva je zameraná na poľnohospodársku výrobu. – podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja neopracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely ďalšieho predaja.

1.3 Predmet činnosti

Hlavným predmetom činnosti poľnohospodárskeho družstva je

- podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja neopracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely ďalšieho predaja
- maloobchod s ovocím a zeleninou

- stavebné inštalácie a vnútorné stavebné práce
- dobývanie nevyhradeného nerastu – dolomit
- nákladná cestná doprava vykonávaná cestnými nákladnými vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla
- výroba elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 5 MW

Najväčším odberateľom je SAVENCIA Fromaga & Dairy SK, s.r.o. Liptovský Mikuláš, kde dodávame surové kravské mlieko.

1.4 Štatutárne orgány družstva

Členská schôdza je najvyšší orgán poľnohospodárskeho družstva, ktorú tvorí 142 členov.

Predstavenstvo je štatutárnym orgánom poľnohospodárskeho družstva, riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva. Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva a prerokúva sťažnosti jeho členov. V mene poľnohospodárskeho družstva koná a podpisuje predseda a jeden člen predstavenstva.

2 Činnosť poľnohospodárskeho družstva v roku 2019

Vážení hostia, vážené dámy a páni, predkladám Vám Výročnú správu Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Ludrovej o hospodárení s riadnou účtovnou závierkou za rok 2019

2.1 Podnikateľská činnosti a stav majetku

V roku 2019 družstvo vykázalo účtovný výsledok hospodárenia - účtovnú stratu vo výške – 131 016,70. EUR pri celkových výnosoch 3 733 919,32 EUR a celkových čerpaných nákladoch vo výške 3 864 936,02 EUR. Účtovná strata bola následne upravená prostredníctvom pripočítateľných a odpočítateľných položiek na daňovú stratu vo výške – 70 964,25 EUR.

Medziročne došlo k vylepšeniu hospodárskeho výsledku o **37 001,75 EUR**.

(rok 2016 -8 799 rok 2017 – 120 130,66 =) (rok2017 – 120130,66 rok 2018 - 166224,67,rok 131017)

2.2 Prehľad nákladov

Rok	2017	2018	2019	Porovnať rok 2018-2019
Spotrebované nákupy:	1 131 350	1 193 605	1 244 524	50 919
Nakúpené osivá, sadivá	97 410	102 343	90 925,75	-11 418
Nakúpené hnojivá	68 718	81 533	62 971,68	-18 562
Pohonné hmoty	230 721	232 732	235 271,22	2 500
Chemikálie	96 618	97 693	92 117,10	-5 576
Nakúpené krmivá	81 887	122 084	147 822,62	25 738
Stavebný materiál	32 176	33 070	38 284,32	5 214
Spotreba náhradných dielov	59 119	72 623	54 907,40	-17 716
Spotreba komponent. do KZ	53 642	65 619	72 937,19	7 318
Spotreba nakúp. krmív-jadrové	236 843	219 346	229 334,18	9 988
Spotreba ostat. materiálu	174 216	166 559	99 493	-67 066
Spotreba elekt. energie	101 060	93 314	105 034	11 740
Spotreba ostatnej energie	15 296	14 100	15 425,50	1 325
Služby:	595 310	554 921	548 440,34	-6 481
Opravy a udržiavanie	238 851	167 622	192 493,46	24 871
Cestovné	3 897	4 592	4 234,88	-358
Reprezentačné náklady	15 570	15 197	12 734,94	-2 463
Ostatné služby	339 712	367 509	338 977,06	-28 532
Mzdové náklady	904 524	936 123	956 995,93	20 872
Poistné a sociálne náklady	306 965	318 391	326 269,63	7 878
Dane a poplatky	46 540	48 979	48 944,90	-35

Iné prevádzkové náklady	97 769	99 283	91 455,78	-7 828
Odpisy a zákonné rezervy	372 281	371 783	378 415,37	6 632
Finančné a mimoriadne náklady	12 101	12 621	14 135,18	1 514
Náklady spolu	3 685 123	3 754 455	3 864 936,02	110 481

Medziročný nárast tak ako som už spomínala sa najviac prejavil na spotrebe nakúpených krmív o 43 044 EUR, nakúpili sme viac komponentov do krmných zmesí o 7 ton s vyššou priemernou realizačnou cenou o 27 EUR/tonu, v septembri sme prešli na dojenie 3x denne čím nám mierne vzrástla spotreba krmív. Náklady na elektrickú energiu sú vyššie o 11 740 EUR dôvodom je vyššia priemerná realizačná cenou o 0,057 tisícín eurocenta pričom spotreba klesla o 203 152....Náklady na opravy a udržiavanie sme sa navýšili o 24 871 EUR finančne náročné opravy boli hlavne na BPS a v RV oprava mulčovača a traktora. Mzdové poistné a sociálne náklady a tiež odpisy vzrástli o 35 tis. EUR.

V roku 2019 sme na základe uzatvorených nájomných zmlúv uhradili nájomné za prenajatú pôdu – Slovenskému pozemkovému fondu, mestu Ružomberok a FO vo výške 34 990 + 13 851 = 48 841 EUR.

Daň z motorových vozidiel, uhradená vo výške **14 392 EUR**, daň z nehnuteľnosti platená obciam a mestu Ružomberok vo výške **29 840 EUR** a poplatky za znečistenie ovzdušia - Úradu životného prostredia vo výške **657 €**.

Zúčtované odpisy dlhodobého hmotného majetku vrátane zostatkovej ceny vyradeného dlhodobého hmotného majetku, odpisov zvierat – základného stáda a zostatkovej hodnoty uhynutých dospelých zvierat boli vo výške **378 415 EUR** čo je takmer o 2% viac ako v roku 2018.

Finančné náklady tvorili úroky z bežných účtov, z leasingových zmlúv, a poplatky banke uhradené vo výške 14 115 EUR viac o 18 % .Poľnohospodárske poistenie je dôležitým nástrojom, ktorým kompenzujeme škody z následkov nepredvídaných udalostí na poľnohospodárskej produkcii.

Poistenie zvierat, plodín, zásob, nehnuteľností, zákonné poistenie motorových vozidiel bolo v roku 2019 vo výške 28 303 EUR.

Poskytnuté dary – (ZŠ, MŠ, obciam, TJ, na kultúru, a cirkevné účely sme v roku 2018 na tento účel13212) boli vo výške 17 892 EUR.

2.3 Prehľad o výnosoch

Najvýraznejšou časťou výnosov sú tržby z predaj vlastných výrobkov a služieb a za predaný tovar na obchodnom úseku, spolu vo výške **2 607 464 EUR**. Tržby za uplynulý rok zaznamenali nárast o 3,6 % čo predstavuje sumu 91 387 EUR. Najvýraznejšie sa to prejavilo v divízii ŽV (79 700).

Ostatné výnosy tvoria:

- aktivácia dlhodobého majetku technicky zhodnoteného vo vlastnej réžii
- aktivácia zvierat
- zmena stavu nedokončenej výroby, výrobkov na sklade a mladých zvierat

Prehľad o výnosoch a tržbách podľa divízií a stredísk (bez dotácií RV,ŽV)

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rozdiel 2018/2019
RV výnosy	880 305	939 099	916 143	1 033 598	994 863	-38 735
ŽV výnosy	1 034 407	1 184 179	1 296 767	1 511 841	1 631 077	119 236
Doprava tržby	101 122	108 056	61 435	63 470	58 154	-5 316
OpravDie výnosy	85 884	83 868	83 192	57 770	85 512	24 742
LOM výnosy	1 089 387	716 526	695 757	517 429	587 421	60 992
SV tržby	87 347	109 353	124 063	145 150	148 973	3 823
PV tržby						
OÚ výnosy	118 193	101 681	121 156	113 253	121 994	8 741
BPS výnosy	163 169	107 099	109 636	107 778	136 982	29 204

Najvýraznejší nárast externých tržieb sme zaznamenali v živočíšnej výrobe za predaj hlavného výrobku – mlieka, kde sme predali o 89 451 litrov viac čo predstavuje sumu 50 tis. EUR (Ø je vyššia o 0,005 eurocenta). V roku 2019 sme mali však aj vyššiu realizačnú cenu takmer o 1,66 % . Stavebná výroba

vykonala viac externých prác čo sa prejavilo nárastom tržieb o 2,6 % a podobne aj na stredisku BPS došlo k zvýšeniu produkcie a tým aj k zvýšeniu tržieb o 27 %.

Ostatné výnosy tvorili zúčtované dotácie vyplatené na základe Rozhodnutí Pôdohospodárskou platobnou agentúrou Bratislava, ktorých suma za rok 2019 bola **739 851 EUR** čo je pokles o viac ako 4 % ako v roku 2018.

Z toho bola poskytnutá podpora na:

– jednotnú platbu na plochu vo výške	213 274,91
– platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie	116 218,18
– platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	115 470,22
– platba pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami	134 478,40
– platba na opatrenie dobré životné podmienky zvierat	56 895,00
– dotácia na chov a udržanie ohrozených druhov zvierat	6 400,00
– dotácia na agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	51 129,84
– úhrady finančnej disciplíny	6 256,56

2.4 Mzdové ukazovatele

Mzdové náklady boli vo výške **956 996 EUR**, (odložené z roku 2010,2011,2012 – 30 265 €). Priemerná mesačná mzda pri priemernom prepočítanom stave **88** pracovníkov je **899,95 €**.

Zákonné sociálne poistenie z vyplatených miezd bolo v roku 2019 **326 270 EUR**.

K dnešnému dňu (17.07.2020) má družstvo vyrovnané všetky odvodové povinnosti z miezd.

Ukazovateľ	K 31.12.2017	K 31.12.2018	K 31.12.2019
Počet zamestnancov spolu k 31.12.	90	89	89
Z toho: robotníci	55		
prevádzkoví zamestnanci	20		
THP	17	17	17
Počet zamestnancov v prepočítanom stave	90	89	88
Mzdové náklady celkom v EUR +odvody	1 206 030	1 211 490	1 325 400
Priemerná mesačná mzda v EUR	837,52	877,33	899

2. 5 Poskytovanie sociálnych výhod

Sociálny program definuje základné výhody, ktoré Poľnohospodárske družstvo poskytuje všetkým zamestnancom z vyčlenených prostriedkov sociálneho fondu. **Tvorba SF v roku 2019 bola na ťarchu nákladov vo výške 1% z vyplatených mzdových prostriedkov bez náhrad – čo predstavuje**

sumu 8 183,43

Tieto prostriedky sa vynakladajú účelovo na skvalitňovanie starostlivosti zamestnancov v nasledujúcich oblastiach:

➤ príspevok na stravovanie zamestnancov	5 297,60
➤ príspevok na kultúrne podujatie a regeneráciu prac. síl	229,17
➤ doprava do zamestnania (ošetrovatelia HD v LŠ)	1 080,00
➤ životné jubileá	510,00
➤ VČS á 10 € (stravné)	980,00
➤ vianočný balíček pre zamestnancov (salónky, kalendáre)	579,81
➤ príspevok dôchodcom	345,84

Použitie SF spolu 9 622,42

Zostatok k 31.12.2019

24 982,07 EUR

Medzi ďalšie benefity a činnosti zabezpečovania sociálnej politiky hradenej z nákladov družstva sú:

- zdravotná preventívna starostlivosť
- osobné ochranné pracovné prostriedky
- odmeny za súťaž „Požiarna súťaž“
- doplnkové dôchodkové sporenie

2. 6 Majetok a investície

Družstvo vykazuje hodnotu investičného majetku (softvér, pozemky, stavby, samostatne hnutelné veci, základné stádo, ostatný dlhodobý hmotný majetok, dlhodobý finančný majetok 063) v sume **8 636 191 EUR**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje mierny pokles (index koeficient rastu $I = \text{hodnota ukazovateľa v bežnom období} / \text{hodnota ukazovateľa v minulom období}$)

V roku 2019 sme investovali v celkovej výške **39 313,51 EUR** v tomto členení (bez obstarania zvierat)

– Lúčne brány	4 900
– Nádrž na PHM	4 569
– Rozdružovač balíkov	14 100
– Mulčovač	2 990
– Rekonštrukcia váhy v Lome	5 500
– Výhov ŽV L.Štiavnica	5 212
– Nákup pozemkov	2 046

Spolu

39 313,51 EUR

V rámci finančného majetku každý rok účtujeme o oceňovacom rozdiely z precenenia majetku AGROPODNIK Bešeňová tento rok je suma vo výške **55 733,11 EUR. (125 838)**

Finančná analýza

Ukazovatele likvidity

Celková likvidita = $\frac{\text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}}$

Celková likvidita = $\frac{424\,228 + 1\,421\,526}{724\,443} = 2,547$

724 443

Optimálna hodnota ukazovateľa je **2,5**. Hodnota nám hovorí o tom, že družstvo je schopné uhrádzať svoje splatné záväzky.

Ukazovatele aktivity

doba obratu pohľadávok = $\frac{\text{pohľadávky priemerný stav (S r.53)} \times 365}{\text{tržby (VZS r. 03+04+05+08)}}$

$$\text{doba obratu pohľadávok} = \frac{(424\,228 + 357\,724) / 2 \times 365}{150\,250 + 2\,235\,899 + 221\,315 + 96\,725} = 52,56 \text{ dní}$$

(38,8/2014, 2016 44,5)

Ukazovateľ doba obratu pohľadávok umožňuje posúdiť ako účinne družstvo využíva svoj majetok. V prípade družstva možno konštatovať, že máme na pohľadávky uzatvorené zmluvy, v ktorých je doba splatnosti vyššia ako 40 dní.

$$\text{Doba obratu záväzku} = \frac{\text{záväzky} + \text{úvery}}{\text{Tržby (VZS 03+04+05+08)}} \times 365 = \frac{724\,442 + 25\,318}{2\,704\,189} \times 365 = 101 \text{ dní}$$

(96 dní)

Tento ukazovateľ vypovedá o skutočnosti koľko dní v priemere trvá družstvu zaplatenie záväzku. Stav signalizuje problémy v likvidite.

Ukazovatele zadlženosti

celková zadlženosť = $\frac{\text{cudzie zdroje (záväzky + časové rozlíšenie, S r.101+141)} \times 100}{\text{celkový majetok (aktíva)}}$

$$= \frac{867\,626 + 334\,324}{4\,837\,469} = 24,80 \%$$

Celková zadlženosť družstva predstavuje 24,8 % (v roku 2011 34,02 v r. 2012 30,68%, v r.2013 29, v r.2014 26, 2015 23,50, 2016 23,25, 2017 30,68). To znamená, že 75,20 % družstvo kryje vlastnými prostriedkami a zvyšok tvorí cudzí kapitál.

úverová zadlženosť = $\frac{\text{krátkodobé finančné výpomoci a bankové úvery} \times 100}{\text{celkový majetok}}$

$$= \frac{25\,318 \times 100}{4\,837\,469} = 0,50 \%$$

(v roku 2012 3,22 %, v roku 2013 0,47, v roku 2014 1,37, 2015 1,54, 2016 1,56)

Úverová zadlženosť vyjadruje, aká časť majetku je krytá úverom alebo finančnou výpomocou.

Produktivita práce

Produktivita práce je jedným z najvýznamnejších faktorov efektívnosti družstva a zároveň rozhodujúcim faktorom jej konkurenčnej schopnosti. Vyjadruje, ako účinne bol výrobok vyrobený alebo s akou mierou efektívnosti boli služby realizované. Produktivita práce vyjadruje efekt, ktorý priniesol pracovník za zvolenú časovú jednotku. **Vypočítame ju ako podiel** dosiahnutých tržieb a priemerného počtu zamestnancov (do výpočtu boli zahrnuté tržby za tovar a celá výroba t.j. tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb, zmena stavu zásob a aktivácia zahrňujúca aktiváciu budov a stavieb, strojov a zariadení – robená vo vlastnej réžii ako aj aktivácia zvierat). **Spolu dosiahnuté tržby** boli vo výške **2 704 189 €** priemerný stav pracovníkov bol **88**, produktivita práce na jedného pracovníka bola **30 729 €**. V roku 2018 dosiahnutá produktivita bola **29 215 €**, čo predstavuje nárast o **5,2 %**. (2014 28586, 2015 31232, 2016 28424, 2017 28 205)

Prvoradým cieľom družstva je zabezpečenie likvidity a finančnej stability. V priebehu roka 2019 sme si plnili záväzky voči zamestnancom, záväzky voči daňovému úradu, Sociálnej poisťovni, Zdravotným poisťovniam, obciam i mestu Ružomberok, a tiež Slovenskému pozemkovému fondu Bratislava.

K 31.12.2019 sme evidovali pohľadávky z obchodného styku vo výške **453 092 €** a záväzky z obchodného styku vo výške **533 224 €**. Záväzky prevyšujú pohľadávky 80 132 EUR (rok 2012 o 23 332, rok 2013 o 273 363, rok 2014 o 154 242, rok 2015 157 213, 2016 153 825) €. (je to aj dôsledok výpadku externých tržieb a tým aj nepriaznivým vývojom cash flow,

Družstvo v hodnotenom období riešilo vysporiadanie nedobytných a rizikových pohľadávok vo finančnom objeme **2 681 €**, ktoré boli zúčtované na ťarchu nákladov. Kritériom pre stanovenie výšky opravných položiek bola dĺžka obdobia po lehote splatnosti, exekúcie a súdne vymáhanie.

Veľmi si želim, aby ten nasledujúci rok bol vo všetkom lepší, aby sme sa poučili z vlastných chýb a aby sme si vážili toho čo sme dosiahli a ku všetkému pristupovali zodpovedne.

Ďakujem Vám za pozornosť

Vypracovala: Mgr. Plávková Miroslava

Ludrová 17.07.2020